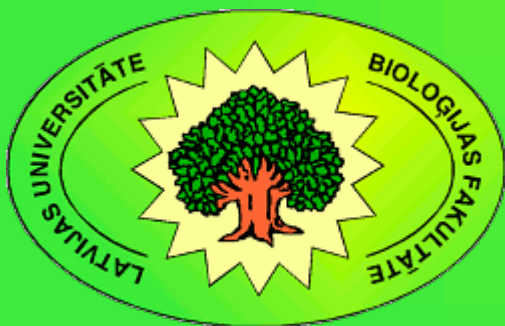

Multivides tehnoloģiju izmantošana bioloģijas mācīšanā Biol1303

Licences, patenti un autortiesības

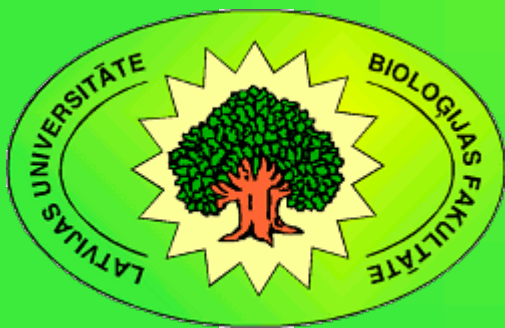

Kārlis Kalviškis, LU Bioloģijas fakultāte

2012. gada 11. jūnijā

Multivides tehnoloģiju izmantošana bioloģijas mācīšanā Biol1303

Programmatūra

Kārlis Kalviškis, LU Bioloģijas fakultāte

2012. gada 11. jūnijā

Brīvības pakāpes

- Drīkst lietot par brīvu jebkurš (*Freeware* (bezmaksas programmatūra), *Free software* (*software libre*, brīvā programmatūra), *Public domain* (publiska programmatūra)).
- Drīkst lietot par brīvu personīgām vajadzībām vai mācību iestādēs.
- Drīkst lietot par brīvu noteiktu laiku vai ar ierobežotām iespējām (*Shareware* (izplatāmprogrammatūra), *Trialware*, *Demoware* (demoprogrammatūra)).

Iespējas labot programmas kodu

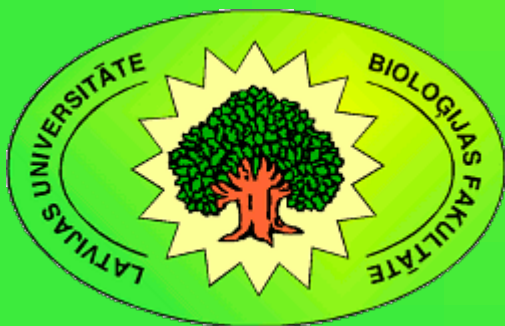
- Programmas kods tiek izplatīts kopā ar kompilētiem failiem (Atvērtā koda programmatūra):
 - parasti pieejams gan kā programmas izejas kods, gan arī kā nokompilētas programmas dažādām operētājsistēmām (OS).
- Programmas kods nav pieejams:
 - programmas kļūdas labojumi, papildinājumi un pielāgošana citām OS ir tikai programmas izstrādātāja ziņā.

Programmu funkcionalitāte

- Demonstrācijas versija.
- Ierobežotu iespēju programmas.
- Tikai datu apskatei domātās programmas.
- Pilnas iespēju programmas.

Multivides tehnoloģiju izmantošana bioloģijas mācīšanā Biol1303

Teksti, attēli, mūzika un citi
darbi

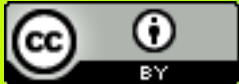

Kārlis Kalviškis, LU Bioloģijas fakultāte

2012. gada 11. jūnijā

Mantiskās tiesības

- © – *Copyright* – autortiesību aizsardzības zīme;
- CC – *Creative Commons* – radošās komūnas licence;
- PD, CC0 – *Public domain* – publiskais īpašums:
 - ~70 gadi pēc autora nāves.
- Pastāv daudz, dažādu licenču. Ne vienmēr tās ir piemērojamas dotajā valstī.

CC licences

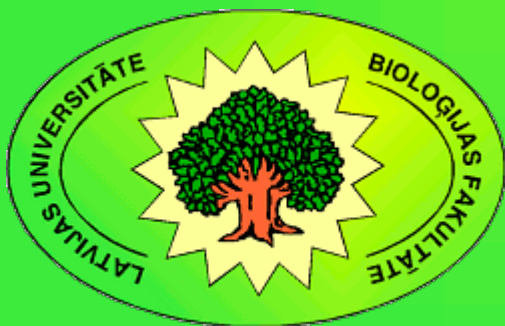
- <http://creativecommons.org/licenses/>
- CC BY – Atsaucoties (*Attribution*). Vienīgā prasība ir atsaukties uz autoru.

- CC BY-SA – Atsaucoties nemainot licenci (*Attribution Share Alike*). Jāatsaucas uz darba autoru un, šo darbu pārveidojot, jaunradītais darbs ir jāpublicē ar tādu pašu licenci.

- CC BY-ND – Atsaucoties nemainot darbu (*Attribution No Derivatives*). Ir jāatsaucas uz darba autoru, darbu drīkst izmantot tikai nemainītu un nepārveidotu.

CC licence

- CC BY-NC – Atsaucoties nekomerciāli (*Attribution Non-Commercial*). Jāatsaucas uz autoru, darbu drīkst pārveidot, bet nedrīkst izmantot komerciāli.
- CC BY-NC-SA – Atsaucoties nekomerciāli un nemainot licenci (*Attribution Non-Commercial Share Alike*). Jāatsaucas uz autoru, nedrīkst izmantot komerciāli, bet drīkst pārveidot, jāizplata ar tādu pašu licenci.
- CC BY-NC-ND – Atsaucoties nekomerciāli nemainot darbu (*Attribution Non-Commercial No Derivatives*). Jāatsaucas uz autoru, darbu drīkst izmantot tikai nekomerciāli un neizmainītu.

Multivides tehnoloģiju izmantošana bioloģijas mācīšanā Biol1303

Zini savas tiesības

Kārlis Kalviškis, LU Bioloģijas fakultāte

2012. gada 11. jūnijā

Pamatprincipi

- 2.pants. Autortiesību principi
 - (1) Autortiesības pieder autoram, tiklīdz darbs ir radīts, neatkarīgi no tā, vai darbs ir pabeigts.
 - (2) Autortiesības attiecināmas uz literāriem, zinātnes, mākslas un citiem šā likuma 4. pantā minētajiem darbiem, arī nepabeigtiem darbiem, neatkarīgi no darba uzdevuma un vērtības, izpausmes formas vai veida.
 - (3) Autortiesību piederības apliecināšanai nav nepieciešama reģistrācija, darba speciāla noformēšana vai kādu citu formalitāšu ievērošana.
 - ..

6.pants. Neaizsargājamie darbi

- Autortiesības neaizsargā:
 - 1) normatīvos un administratīvos aktus, citus valsts un pašvaldību iestāžu izdotus dokumentus un tiesas nolēmumus (likumus, tiesu spriedumus, lēmumus un citus oficiālus dokumentus), kā arī šo tekstu oficiālos tulkojumus un oficiālās konsolidētās versijas;
 - 2) valsts apstiprinātos, kā arī starptautiski atzītos oficiālos simbolus un zīmes (karogus, ģerboņus, himnas, apbalvojumus), kuru lietošanu nosaka atsevišķi normatīvie akti;

6.pants. Neaizsargājami darbi (turpinājums)

- 3) kartes, kuru sagatavošanu un lietošanu nosaka normatīvie akti;
- 4) presē, radio vai televīzijas raidījumos vai citos saziņas līdzekļos sniegto informāciju par dienas jaunumiem, dažādiem faktiem un notikumiem;
- 5) idejas, metodes, procesus un matemātiskās koncepcijas.

Autoru mantiskās tiesības

- Autortiesību likuma 36. panta 1. punktā teikts, ka „Autortiesības ir spēkā visu autora dzīves laiku un 70 gadus pēc autora nāves, izņemot šā likuma 37. pantā minētos gadījumus.”

Vai jāmaksā par tautasdziesmu?

TEICI, TEICI, VALODIŅA

TEICI,

Mēreni
mf

Soprano
Alto

1. Tei - ci, tei - ci, va - lo
2. Kur u - pi - te bur - bu
3. Kā bī - ti to me - du sū - ca, tā es jau - zu va - lo - di - gu.
4. Zie - di pa - ši uz - zie - dē - ja, es no - pi - nu vai - na - dzi - gu.

Tenor
Bass

mf

5

S.
A.

ko u - pi - te bur - bu - jo - ja, ko po - go - ja lak - sti - gal'.
kur jau - ti - gis klau - si - jā - si, tur va - lo - das dau - dzi - nāj'.
Es sa - lik - šu vār - du zie - dus kā pu - ķi - tes vai - na - gā.
vi - si jau - dis klau - si - jā - si, kad es tei - cu va - lo - diņ'.

T.
B.

p

~~Latviešu tautasdziesma
Jāņa Cimzes (1814 - 1881) apd.~~

**Visas tiesības ir aizsargātas. Neautorizēta kopēšana
vai cita veida pavairošana AIZLIEGTA!**

MB 1210

Visas tiesības ir aizsargātas. Neautorizēta kopēšana
vai cita veida pavairošana AIZLIEGTA!

Autortiesību likums

- 19.pants. Autora darba izmantošana bez autora piekrišanas un atlīdzības
 - (1) Autortiesības nav uzskatāmas par pārkāptām, ja bez autora piekrišanas un bez atlīdzības šajā likumā noteiktajā kārtībā:
 - 1) darbs tiek izmantots informatīviem mērķiem, ievērojot šā likuma 20.panta noteikumus;
 - 2) darbs tiek izmantots izglītības un pētniecības mērķiem, ievērojot šā likuma 21.panta noteikumus;
 - ..

Autortiesību likuma 20. pants

- 20. pants. Darba izmantošana informatīviem mērķiem
 - (1) Obligāti norādot izmantotā darba nosaukumu un autora vārdu, kā arī ievērojot šā likuma 14. panta un 18. panta otrās daļas noteikumus, atļauts:
 - 1) reproducēt publiskotus un publicētus darbus citātu un fragmentu veidā zinātniskos, pētniecības, polemiskos un kritiskos nolūkos, kā arī ziņu raidījumos un aktuālo notikumu apskatos izmantošanas mērķim atbilstošā apjomā;

Autortiesību likuma 20. pants (turpinājums)

- 2) publicēt, raidīt vai citādi darīt zināmas publiski teiktas politiskas runas, aicinājumus, ziņojumus un citus analogiskus darbus informatīvam mērķim atbilstošā apjomā;
 - 3) fiksēt, publiskot un publicēt aktuālos notikumus fotogrāfijas darbos, raidorganizācijai — raidīt darbus, kas kļuvuši redzami vai dzirdami aktuālo notikumu gaitā, informatīvam mērķim atbilstošā apjomā.
- (2) Šā panta noteikumi neattiecas uz datorprogrammām.

Autortiesību likuma 21. pants

- 21.pants. Darba izmantošana izglītības un pētniecības mērķiem
 - (1) Obligāti norādot izmantotā darba nosaukumu un autora vārdu, kā arī ievērojot šā likuma 18. panta otrās daļas noteikumus, atļauts izziņotus vai publicētus darbus vai to fragmentus izmantot izglītības standartiem atbilstošās mācību grāmatās, radio un televīzijas raidījumos, audiovizuālos darbos, vizuālos uzskates līdzekļos un tamlīdzīgi, kas tiek speciāli radīti un izmantoti izglītības un pētniecības iestādēs nepastarpinātā mācību un pētniecības procesā to darbības mērķim atbilstošā apjomā nekomerciālos nolūkos.
 - (2) Šā panta noteikumi neattiecas uz datorprogrammām.

Paldies par uzmanību!